

1. CUMHURİYET'İN B. M. MECLİSİNDE SOYLENEN SON NUTUK OSMAN BOLÜKBAŞI

(CKMP Genel Başkanı ve Kırşehir Milletvekili)

Ankara, Hususî, Seli

MEFSUH Büyük Millet Meclisinde söylenen son nutuk:
25 Mayıs 1960 çarşamba günü tatil kararı veren mefsuh B.M.M. de
CKMP Genel Başkanı ve Kırşehir Milletvekili Osman Bölükba-
şının bu vesile ile söylediği ve Meclis hayatının son nutku: (Kavgalı
celsenin sonunda).

Başkan: Buyurun Osman Bölükbaşı.

Osman Bölükbaşı (Kırşehir): Muhterem arkadaşlar, iki gün evvel toplanan B.M.M. nin yeniden bir ay tatile girmesi bir takrirle talep ediliyor. Evvelâ, bu talepte bulunanlar iki günlük bir faaliyetten sonra, B.M.M. nin yeniden tatile girmesini haklı gösterecek ne gibi mucip sebebe sahipseler onu bu kürsüden izah etmelidirler. (Sağdan bravo sesleri, soldan gürültüler).

Süleyman Kuranel (Gaziantep): Birbirimizi boğuyoruz, baksanıza.

Osman Bölükbaşı (devamla): Bu her halde biraz evvelki hâdiseden sonra alınmış bir karar değildir, âlemin gözü kör, kulağı sağır değildir (sağdan bravo sesleri). Biraz evvelki hâdiselerden müteessir seniz tedbirinizi alınız. Memleketin tahammülü ile oynuyorsunuz. İhtilâl siz hazırlıyorsunuz (sağdan alkışlar).

Başkan: Osman bey, bayram tatili hakkında kütfe, tatil üzerinde konuşunuz beyefendi.

Osman Bölükbaşı (devamla): Bırakmıyorlar reis bey, elbette cevap vereceğim.

Başkan: Müdahale etmeyiniz efendim.

Osman Bölükbaşı (devamla): Arkadaşlar bugün memleketin manzarası nedir? Biraz evvel emniyetli seçim şartlarından birini temin gâyesiyle getirilen bir teklifin ruznameye alınmasına karar verdiniz. Bu yetmez. Bugün iki şeyden birine karar vermek mecburiyetindediniz. Ya hür ve namuslu bir seçimin bütün şartlarını hazırlayıp seçime gideceksiniz, ya da bu memleketi kanlı bir kardeş kavgasına sürüklemeyi ve bunun mesuliyetini göze alacaksınız. Bunun ortası yoktur. (Sağdan şiddetli alkışlar, bravo sesleri). Muhalefet için de, iktidar için de başka yol yoktur.

Meclis toplantı halindeyken dahi kendisini her türlü murakabenin dışında hisseden, mesuliyetlerin deryasına batmış bir hükümetin eline bir ay müddetle memleketi teslim edip, nasıl bayram tatiline girebilirsiniz? Hangi hükümetin eline memleketi teslim ediyorsunuz? 6-7 Eylül hâdiselerinde Türk milletinin şeref ve haysiyeti, dünya karşısındaki itibarı ayaklar altına alınıp, hudutsuz tecavüzler yapılırken, bir polisin düğmesinin kopmasını razı olmayan, bir polis tabanca ile ateş etmesine razı olmayan, Meclisin huzuruna gelip de (ateş edilmiş olsaydı, millî felâket olurdu, Türk ordusunun ve zabitasının karşısında düşman mı vardı) diyen müsamaha hükümet, dört tane göz yaşartıcı bomba ile dağıtılması mümkün olan masum talebelere, sizlerin evlatlarınıza çatır çatır polis kurşunları sıkıyor ve radyoda bu cinayeti müdafaa ediyor. Şimdi memleketin içinde bulunduğu şartları bir kere düşününüz. Bu memleket, on beş kişilik bir komite, bir hükümet ve bir de idareî örfiye ile idare ediliyor. Üç başlı bir idare. Tarihte misli görülmemiş bir idare, meşruyet içinde bunun yeri yoktur. Böyle bir idarenin meşruyetle alakası yoktur (soldan komiteciliği siz yapıyorsunuz sesleri) Zaman gösterecek komiteciliğin kimde olduğunu.

Fransız ihtilâlinde bir selâmet-i umumiye komitesi vardı. Bu komite de bir tedhiş rejimi kurmuştu. Bu ihtilâl komitesinin ruhu Robespier idi. Robespier, elinden kan damlayan adamdı. Ama, Robespier idealist ve namuslu adamdı. Şimdi siz idealist olmayanları Robespier rolüne çıkardınız (sağdan şiddetli alkışlar, bravo sesleri).

Arkadaşlar, siz meşruyetten ne bahsediyorsunuz. Hangi meşruyetten bahsediyorsunuz? Meşruyetin hâkim olduğu bir memlekette, Türkiye Büyük Millet Meclisi ile, burada olup bitenleri öğrenmek hakkına Anayasa mucibince sahip olan bir milletin, arasına on beş kişilik bir encümen sokmanın yeri var mıdır? Gizli celse yapmıyoruz. Meclis müzakereleri âlenidir. Meclis müzakerelerinin âleniyeti demek, burada olup biten her şeyi milletin duyması demektir. Âlenî celsede cereyan eden müzakerelerin neşrini, B.M.M. bile yasak edemez. B.M.M. nin alamıyacağı bir yasak kararını, siz on beş kişiye aldıramazsınız.

Menderes cesursa, diktatörlüğünü açıkça ilân etsin. Bu on beş kişinin gölgesine sığınmasın (soldan şiddetli alkışlar, bravo sesleri).

Arkadaşlar, memleket bugün mânevi bir karanlık içinde yaşıyor. Hakikati millete duyurmamak için her tedbir alınmıştır. O karanlık memleketi mahkûm edenlerle mücadele etmeniz lâzım gelirken; onların eline memleketi bırakıp bayram tatiline gidiyorsunuz. Siz ihtilâlden de bahsediyorsunuz. Bu memlekette, ihtilâlî muhalefet çıkaramaz, siz ihtilâlî kimin çıkaracağını, liderlerinizin eski nutuklarında arayınız.

Sene 1949 beyler. Ben DP nin dışında onunla mücadele eden bir partinin içindeyim. Bir büyük kongre akdediyorsunuz.

Süleyman Kuranel (Gaziantep): Onunla ne alakası var bunun.

Osman Bölükbaşı (devamla): Var, var. Niçin tatile gitmemek lâzım, sebebini izah ediyorum. Bu kongrenizde bir karar aldınız. Ne dediniz?

«1946 seçimlerinde olduğu gibi milletin namusu demek olan reylerine el uzatılacak olursa, o eller kırılacaktır, buna teşebbüs edenlere karşı millet meşru müdafaa halinde olacaktır, millet meşruyetini müdafaa edecektir.» dediniz. Bu mevzu da, ben. sizin muarızınız olduğum halde o zaman ne dedim bilir misiniz? Hükümet o zaman bir tehdit beyannamesi negretti. «Bu hareket anarşistdir, bu hareket şiddettir, bu hareket ihtilâlî tahriktir. Ben hak ve hürriyetlerin bekçisiyim. Nizamı koruyacağım» dedi. O zaman bir beyanatta hükümete şu cevabı verdim ve sizi müdafaa ettim: «Bu karar meşruyetin müdafaa için verilmiştir. İhtilâlî bir muhalif partinin arzusu değil, memleketteki şartlar çıkarabilir. İhtilâl, millete yapılan tazyik ile, onun tahammülü arasındaki muvazenenin bozulmasından çıkar. Bu tazyiki, yani zulmü yapmak muhalif partilerin elinde olmadığına göre, ihtilâl ancak zulüm yapabilecek durumda olan iktidardakilerin eseri olabilir. Asla temenni etmemekle beraber bir gün bu memlekette bir ihtilâl çıkarsa bunun günahı, mesuliyeti kanun namına kanunsuzluğu, hak namına haksızlığı, devam ettiren iktidarın olacaktır» demiştim. Bugün de ben aynı şekilde düşünüyorum. Bugün neden siz aynı mantıkla hareket etmiyorsunuz.

15 kişilik bir komiteniz tıpkı Vehiyye Divanı Harbi gibi evvelâ asıyor, sonra muhakeme ediyor. Bu yetmedi örfi idare, o da kâfi gelmezse kanun, Anayasa ve prensip tanımayan bir hükümet. Böyle idare, böyle hükümet olmaz. Bu hükümet, Ankara'da ve İstanbul'da akan masum kanlarının mesulü olan bir hükümettir. Evvelâ bu kanun hesabını versin, ondan sonra bu memleketi idareye lâyık olduğuna vicdanlarınız kanaat getirirse, mesuliyeti üzerinize alır, tatile gidersiniz. Aksi halde dünya ve ahirette kimseye sizin söz söylemeye yüzünüz kalmaz. Bu yüzden doğacak mesuliyetler, iktidar mebusları olarak omuzlarınızdadır.

Bir taraftan tutar hükümet: «Ağzı süt kokan iğfal edilmiş bir avuç çocuğa nümayişler yaptırılıyor» der, diğer taraftan vicdanı sızlamadan bu yavrulara polis kurşunları sıkırır. Böyle bir hükümet nasıl iş başında bırakılır? (Soldan, polise kurşun sıkılır mı sesleri). Onlar silâhlı olsaydı şimdiye kadar neler olurdu. Yüzlerce polisiniz öldürdü (soldan gürültüler). Geç, geç... İşinize geldiği zaman birtakım tertipli mitingler yaptırarsınız, bunu bu millet bilir. İşinize gelmediği zaman da, silâhsız bir talebe nümayişine katılanlara kurşun sıkırdınız.

Siz hürriyet ve demokrasi nizamını kurmak için iktidara geldiniz. 1960 Türkiyesini bugün 1923-1926 Türkiyesinin şartları içinde yaşatmak istiyorsunuz. Siz milletin haklarını çiğnerken, gençler bir protesto mitingi, nümayiş yapmamış olsalardı, Türk milleti için bu utanılacak bir hal olurdu (sağdan şiddetli alkışlar, bravo sesleri).

Başkan: Bölükbaşı bey lütfen.

Osman Bölükbaşı (devamla): Soldan bir zat seçim gösterecektir diyor. Seçim gösterecekmiş, hangi seçim? Seçim dünyanın neresinde yok ki. Komünist memleketlerde de seçim vardır. Neticesi önceden belli seçimler vardır. 15 kişilik ihtilâl komitesinin yasaklarıyla, kararlarıyla, örfi idare ile ve hiçbir prensip tanımayan hükümetle memleketi karanlığa boğar, ağızlarımızı tıkarsınız. Vicdanları ayaklar altında ezersiniz, radyolarla milleti iğfale çalışırsınız, ondan sonra da hiçbir sıkıntı hissetmeden Türk milletini ve dünyayı aldatmak için serbest seçim vardır dersiniz.

Serbest seçim böyle olmaz, onun şartları vardır. Hür, emniyetli ve namuslu seçimi göze alsaydınız, zaten memleketi bu hale getirmezdiniz. Bu memlekete gece uykularınızı kaçırın. Memleket her gün ayaklanırsa, bunun mesulü sizler olacaksınız. Zulmünüz olmazsa ayaklanma olmaz (sağdan şiddetli alkışlar, bravo sesleri).

Taha Toros Arşivi

* 0 0 1 5 1 8 8 1 2 0 0 6 *